

TÁJÉKOZTATÓ EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK SZÁMÁRA

A KANYARÓ MEGELŐZÉSÉRE SZOLGÁLÓ MMR OLTÓANYAGGAL VÉGZETT VÉDŐOLTÁSRÓL, ÉS AZ AZT MEGELŐZŐ KANYARÓ ÁTVÉSZELTSÉGI VIZSGÁLATRÓL

1. Milyen betegség a kanyaró?

A kanyaró vírus okozta kiütéses kórkép, amelyet a morbillivírus okoz. Súlyos, nagyon fertőző betegség, a fogékonyakat szinte kivétel nélkül megbetegíti.

2. Hogyan terjed a kanyaró?

A kanyaró cseppfertőzéssel terjed emberről emberre: köhögéssel, tüsszentéssel, beszéddel vagy a légúti váladékkal történő közvetlen érintkezés útján, illetve nyállal, orr-, torok váladékkal szennyezett használati eszközök közvetítésével.

3. Melyek a kanyaró tünetei?

A kanyaró lázzal, orrfolyással, köhögéssel, kötőhártya-gyulladással kezdődik, majd a fül mögött kiütések jelentkeznek, amik aztán az egész törzsre, majd a végtagokra is áterjednek.

4. Melyek a kanyaró szövődményei?

A leggyakoribb szövődménye a középfülgyulladás és a tüdőgyulladás. A kanyaró megbetegedés szövődménye lehet az agyvelőgyulladás, aminek következtében maradandó halláskárosodás és értelmi fogyatékoság maradhat a betegség után, illetve halálozás is előfordul. A kanyaró elsősorban bakteriális felülfertőződésből eredő szövődményeken át vezet halálhoz.

5. Milyen mellékhatása lehet az MMR oltásnak?

Az oltóanyagban élő, gyengített vírus formájában van jelen a kanyaró, a rubeola és a mumpsz vírusa, ami a természetes fertőzéshez hasonló módon hat az immunrendszerre. Ennek megfelelően, az oltást követő 7. és -14. nap között ún. oltási betegség léphet fel lázzal (az oltottak 5-10%-a), kiütéssel (az oltottak 1%-a), esetleg nyálmirigy duzzanattal (az oltottak 1-2%-a). A tünetek sokkal enyhébbek, mint a természetes betegségnél és 1-2 napnál nem tartanak tovább, az oltottak közérzete általában jó, legfeljebb átmeneti bágyadtság észlelhető. 1 millió oltott közül egynél léphet fel súlyosabb szövődmény, agyvelőgyulladás formájában, ilyenkor kifejezett bágyadtság, aluszékonyság észlelhető, ami néhány nap alatt nyomtalanul eltűnik. Fontos tudni, hogy a természetes úton átvészelt kanyarófertőzés esetén ennek a klinikai képnek ezerszer nagyobb a gyakorisága, és súlyosabban zajlik le. Az oltást követő reakcióról minél hamarabb értesíteni kell az oltást végző orvost!

6. Miért kell megismételni az MMR oltást, ha azt már gyermekkorban megkaptuk?

Magyarországon 1969-ben vezették be a kanyaró elleni védőoltásokat, amelynek köszönhetően a 47 éven aluli lakosság döntő többsége legalább egy kanyaró elleni oltásban részesült. Az egy oltást kapottak körében azonban az immunitás szintje az évek múlásával csökkenni kezdhet, és ilyen esetekben előfordulhat, hogy közülük néhányan az oltás ellenére megbetegednek kanyaróban. Ennek megelőzésére, a hosszútávra szóló védettség kialakítása érdekében 1989-től kezdődően a kisgyermekkorban adott kanyaró elleni védőoltást követően a serdülők 11 éves korban újraoltásban részesülnek. Így a 39 évesnél fiatalabbak általában már 2 kanyaró elleni védőoltásban részesültek.

A kanyaró szempontjából leginkább veszélyeztetettek a 15 hónaposnál fiatalabb, még védőoltásban nem részesült, illetve a betegséget át nem vészelt, oltatlan személyek. Veszélyeztetettek továbbá az immunhiányos betegek, valamint az egészségügyi dolgozók, akik potenciálisan kanyarós betegeket láthatnak el.

Az 1969 előtt, Magyarországon született lakosok túlnyomó többsége még a '60-as illetve a '70-es években zajlott nagy kanyarójárványokban átvészelte a fertőzést és természetes védettséggel rendelkezik a betegség ellen, ami a leghatékonyabb védelmet jelenti.

7. Kinek kötelező és kinek ajánlott a kanyaró átvészeltségi vizsgálatban való részvétel?

A kanyaró átvészeltségi vizsgálatot járványügyi érdekből a Romániával határos megyékben (a közfinanszírozott fekvő- és járó-betegellátásban, valamint az alapellátásban foglalkoztatottak, továbbá a mentésben és betegszállításban résztvevők körében), valamint a gyermek-egészségügyi ellátás terén országos hatáskörű fekvőbeteg intézményekben (Heim Pál Gyermekkórház, Bethesda Gyermekkórház és Egyesített Szent István és Szent László Kórház és Rendelőintézet) rendelte el az országos tisztifőorvos. A vizsgálatban való részvétel kötelező azon egészségügyi dolgozók

számára, akik 1960. január 1. és 1990. december 31. között születettek, és kockázati csoportba tartozó betegeket látnak el (várandósok, immunhiányos betegek, transzplantáltak, újszülöttek/csecsemők/kisgyermekek ápolását/gondozását végzik). A kanyaró átvészeltési vizsgálatban **nem vehetnek részt azok az egészségügyi dolgozók, akik 2017. február óta kanyaróban megbetegedtek, akik 2017-ben már részesültek MMR védőoltásban, vagy 2017. évben már történt náluk kanyaró átvészeltési vizsgálat.**

Azon egészségügyi dolgozók számára, akik nem kockázati csoportba tartozó betegeket látnak el, és/vagy nem tartoznak a megadott életkori csoporthoz a kanyaró átvészeltési vizsgálat nem kötelező, de felajánlható.

NYILATKOZAT kanyaró elleni védőoltás beadásáról és kanyaró átvészeltési vizsgálatban való részvételről

Kijelentem, hogy a kanyaró átvészeltési vizsgálatban való részvétellel és a kanyaró elleni védőoltással kapcsolatos tájékoztatást megkaptam és megértettem. A kanyaró átvészeltési vizsgálatához kapcsolódó adatlap kitöltésébe beleegyezem. Tudomásul veszem, hogy a kanyaró átvészeltési vizsgálatához kapcsolódó adatlap kitöltéséhez megadott adataim és az átvészeltési vizsgálat eredménye az illetékes területi és országos egészségügyi államigazgatási szerv számára megküldésre kerülnek annak érdekében, hogy a térítésmentes védőoltásban részesítendő köre meghatározásra kerülhessen.

Kérem, hogy jelölje az Önre vonatkozó állítást:

1.) az átvészeltési vizsgálat tekintetében, a 7. pontban ismertetett kritériumok alapján:

Tudomásul veszem, hogy rám nézve kötelező a kanyaró átvészeltési vizsgálatban való részvétel.

VAGY

Ajánlott számomra a kanyaró átvészeltési vizsgálat. Beleegyezek a kanyaró átvészeltési vizsgálatban való részvételbe (vérvétel és az ahhoz kapcsolódó adatlap adatainak megadása).

VAGY

Ajánlott számomra a kanyaró átvészeltési vizsgálat. Nem egyezek bele a kanyaró átvészeltési vizsgálatban való részvételbe.

VAGY

Nem vehetek részt a kanyaró átvészeltési vizsgálatban.

2.) az MMR védőoltás tekintetében:

Beleegyezem az MMR védőoltás beadásába. Kijelentem, hogy nem vagyok várandós és kontraindikációnak minősülő veleszületett vagy szerzett immunhiányos állapotom nincs.

VAGY

Nem egyezek bele az MMR védőoltás beadásába.

Dátum: 2017. .... hónap ..... nap

A nyilatkozó aláírása

Születési ideje (év, hó, nap)